

**UCHWAŁA NR XXVI/154/2020
RADY MIEJSKIEJ W LWÓWKU**

z dnia 30 listopada 2020 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021 - 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 713 i 1378) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 821), Rada Miejska w Lwówku uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program wspierania rodziny na lata 2021 – 2023 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Lwówek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Lwówku

Piotr Przewoźny

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021-2023

Wstęp

Rodzina, to miejsce, gdzie dziecko doświadcza swoich pierwszych kontaktów z otoczeniem, poznaje wartości społeczne. Jest to pierwsze środowisko wychowawcze i ma znaczący wpływ na osobowość człowieka.

Budowanie dobrych relacji i więzi rodzinnych ma wpływ na ochronę dzieci i młodzieży przed podejmowaniem zachowań ryzykownych. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swoich członków, szczególnie dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. W rodzinie przebiega proces socjalizacji, to w rodzinie kształtuje się tożsamość. Rodzice są najważniejszymi osobami w życiu dziecka, przekazują wiedzę o otaczającym świecie, o obowiązujących normach i zasadach, są wzorem dla swoich dzieci.

W sposób świadomy i nieświadomy oddziałują na osobowość dziecka, przekazują mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowują jego aktywność i postępowanie na całe życie. Osłabienie rodziny sprzyja powstawaniu sytuacji kryzysowych, które przenoszą się na całe środowisko lokalne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników. To one czynią rodzinę dysfunkcyjną. Problemy występujące w rodzinie są często złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, ubóstwo, długotrwałe bezrobocie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Negatywne zjawiska wynikające z trudności na rynku pracy, braku stabilizacji warunków życia, ich drastycznego pogarszania, poświęcania mniejszej ilości czasu dzieciom, z powodu konieczności ciągłego poszukiwania źródeł zarobkowania powodują wielkie zagrożenie dla rodzin i są źródłem wielu kryzysów.

Brak efektywnego zorganizowania czasu wolnego jest jednym z powodów, które popychają dziecko w złe towarzystwo i udziału w nieakceptowanych przez społeczeństwo formach życia. Na egzystencję rodziny podstawowy wpływ ma coraz trudniejsza sytuacja ekonomiczna. Ubóstwo generuje inne społeczne i psychologiczne problemy. Jednym ze współczesnych zjawisk społecznych jest coraz częstsza nieobecność ojców w polskich rodzinach, zmieniające się „układy partnerskie” rodziców, co generuje wiele problemów wewnątrz rodziny. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną. Praca z rodziną powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Organizując różnorodne formy wsparcia rodziny wieloprotymowej należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej względem dziecka. Nie należy zastępować rodziny w jej funkcjach, lecz wspierać ją i pomagać, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Założeniem programu jest lokalny system wsparcia rodziny naturalnej na etapie, kiedy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. W przypadku rodzin prawidłowo funkcjonujących istotną kwestią jest prowadzenie działań osłonowych, profilaktycznych.

I. Sytuacja społeczna w gminie.

1. Z pomocy społecznej korzysta 114 rodzin, w tym 255 osób.

Najczęściej przyznawane formy pomocy rodzinom.

Dane na dzień 30.06.2020 r.

Rodzaj pomocy	Ilość rodzin
Zasiłki okresowe	23
Zasiłki stałe	34
Dożywianie	34
Zasiłki celowe	66
Posiłki	40
Żywność z WBŻ	700 osób

Powody udzielania pomocy:

Dane na dzień 30.06.2020 r.

Przyczyna	Ilość rodzin
Ubóstwo	63
Potrzeba ochrony macierzyństwa	31
Wielodzietność	2
Bezrobocie	35
Niepełnosprawność	50
Długotrwała choroba	65
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	6
Alkoholizm	19
Narkomania	1
Przemoc w rodzinie	0
Bezdomność	11

Pomoc udzielana w oparciu o Ustawę o świadczeniach rodzinnych oraz Ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Dane na dzień 30.09.2020 r.

Rodzaj świadczenia	Ilość rodzin/liczba świadczeń
Zasiłek rodzinny	6 420
Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	209
Samotne wychowywanie dziecka	241
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	380
Rozpoczęcie roku szkolnego	1 001
Dojazd do szkoły, internat	970
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	50
Zasiłki pielęgnacyjne	2 983
Specjalny zasiłek opiekuńczy	207
Świadczenia pielęgnacyjne i dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego	378
Urodzenie dziecka	32
Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 113
Świadczenie rodzicielskie	222
Świadczenia z funduszu alim.	519
Świadczenia 500+	16 218
Świadczenia 300+	1 206

2. Na koniec października 2020 r. z terenu gminy Lwówek zarejestrowanych było 173 osób bezrobotnych w tym: 100 kobiet.
3. W każdej ze szkół w gminie Lwówek dzieci mają zapewnione wsparcie pedagoga szkolnego.
4. W Lwówku funkcjonuje jedna zawodowa rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego.

Przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Nowym Tomyślu istnieje mieszkanie chronione dla ofiar przemocy, z którego w sytuacjach kryzysowych możemy skorzystać, poprzez umieszczenie tam rodziny. Pobyt jest odpłatny.

5. Rodziny wymagające wsparcia psychologa, pedagoga, prawnika korzystają z pomocy tych specjalistów w PCPR i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nowym Tomyślu.
6. W gminie Lwówek działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdzie osoby uzależnione i współuzależnione mogą korzystać ze wsparcia psychologa, prawnika i lekarza psychiatry oraz 2 grup samopomocowych – AA i AI -anon.
7. W gminie Lwówek działa Zespół Interdyscyplinarny, podejmujący ustawowe działania wobec rodzin gdzie występuje problem z uzależnieniami i przemocą.

Zauważalny jest wzrost środowisk problematycznych dotyczący w szczególności osób, rodzin „napływowych” – wynajmujących w gminie mieszkania, osób młodych, zakładających rodziny bez umiejętności rozwiązywania problemów i radzenia sobie z obowiązkami domowymi oraz rodzin tzw. patchworkowych. Praca w tego rodzaju środowiskach wymaga stałej współpracy, dobrej komunikacji

i wspólnych wizyt pracowników różnych służb.

Skala potrzeb społecznych w gminie jak i skala możliwości ich zaspokajania utrzymuje się na przestrzeni lat na zbliżonym poziomie. Jednak rodziny z ternu gminy w znacznie mniejszym stopniu mają problemy finansowe. Uruchomione programy socjalne znacznie poprawiły ich sytuację, zapewniając w budżecie domowym stałe dochody. Problem bezrobocia, czy ubóstwa ustąpił miejsca takim problemom jak długotrwała lub ciężka choroba, czy niepełnosprawność. Rodzin korzystających z pomocy społecznej dotyczą przede wszystkim problemy opiekuńczo-wychowawcze i inne trudności rodzinne.

W roku 2018 w budżecie jednostki pojawił się nowy wydatek – obowiązek odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Było to spowodowane licznymi problemami rodzinnymi oraz zaniedbaniami w obowiązkach opiekuńczo-wychowawczych rodzin. W latach 2018-2019, z powodu rażących zaniedbań względem dzieci i braku współpracy rodziców z pracownikiem socjalnym czy kuratorem, postanowieniem Sądu, w 7 rodzinach ograniczono władzę rodzicielską, w 1 rodzinie doszło do pozbawienia władzy rodzicielskiej.

W wyniku tego 20 dzieci znalazło się w pieczy zastępczej, w tym tylko jedno trafiło do spokrewnionej rodziny zastępczej, pozostałe umieszczono w Domach Dziecka. Czworo dzieci do końca 2018r. powróciło do rodziny biologicznej, kolejnych czworo powróciło do matki w 2020 r. Nadal jednak gmina ponosi częściowe koszty utrzymania 11 dzieci w pieczy zastępczej.

Rodziny niepełne oraz wielodzietne ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niepełnych, dysfunkcyjnych, wymagają wsparcia ze strony pomocy społecznej. W gminie realizowany jest Gminny Program Wspierania Rodziny, program stypendialny, zwolnienia częściowe z opłat, dożywianie w szkołach i przedszkolach. Mamy wystarczającą w stosunku do potrzeb, dostępność do placówek opiekuńczych w tym żłobka.

W obszarze problemu przemocy w rodzinach, Ośrodek realizuje Gminny program przeciwdziałania przemocy. Ponadto w gminie działa Zespół Interdyscyplinarny, punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym oraz zespół wsparcia rodziny w OPS, które podejmują wszelkie formy wsparcia i nadzoru względem rodzin, gdzie doszło do aktów przemocy.

Gmina zapewnia mieszkańcom potrzeby w obszarze edukacji, kultury, sportu na dobrym poziomie. Corocznie ogłaszane są konkursy dla organizacji pozarządowych na realizację zadań w sferze publicznej, dzięki czemu realizowane są dodatkowe działania w sferze edukacji, kultury, turystyki i sportu dla wszystkich grup społecznych. Zapewnia to rozwój różnych umiejętności, edukację oraz aktywizację całych rodzin.

Rok 2021 i lata następne będą dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lwówku kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań oraz podejmowania nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, by instytucja pomocy społecznej była skuteczna.

Rzeczywiste potrzeby i efekty będą podlegały określonym ewaluacjom i weryfikacjom. Niewątpliwym wpływem na to mieć będą także problemy i działania podejmowane w zakresie polityki rynku pracy, ochrony zdrowia, polityki mieszkaniowej i oświatowej.

Na stopień rozwiązywania istniejących potrzeb i problemów społecznych mają istotny wpływ zamierzenia i działania realizowane przez inne podmioty polityki społecznej, usytuowane zarówno na szczeblu lokalnym i wyższym. Dobre efekty w sferze działalności pomocy społecznej są w dużej mierze współzależne od wyników podejmowanych działań we wszystkich obszarach polityki społecznej.

II. Partnerzy realizujący program:

- 1) Urząd Miasta i Gminy Lwówek;
- 2) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku;

- 3) Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Lwówku;
- 4) Ośrodek Sportu i Rekreacji w Lwówku;
- 5) Oświata: wszystkie przedszkola i szkoły w gminie;
- 6) Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym w Lwówku;
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomysłu;
- 8) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nowym Tomysłu;
- 9) Kuratorzy Sądu Rejonowego w Nowym Tomysłu;
- 10) NZOZ Przychodnia „Medyk” w Lwówku;
- 11) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lwówku;
- 12) Posterunek Policji w Lwówku;
- 13) Organizacje pozarządowe działające w gminie;
- 14) Parafie Rzymsko – Katolickie w Lwówku, Brodach, Zębowie.

III. Finansowanie działań:

- 1) budżet państwa;
- 2) budżet gminy;
- 3) środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych (programów i konkursów w tym z UE).

IV. Monitoring i ewaluacja

1. Coroczna sprawozdawczość z realizacji programu i podjętych działań, przez podmiot odpowiedzialny za realizację.
2. Przeprowadzanie aktualizacji programu w odpowiedzi na pojawiające się problemy, nowe możliwości i rozwiązania.

V. Cel główny, cele szczegółowe, działania.

Cel główny	Cele szczegółowe	Działania
<p>Tworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin, w szczególności rodzin z trudnościami w wypełnianiu swych funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, z zachowaniem podmiotowości rodziny i pierwszeństwa prawa dziecka do życia w zdrowej rodzinie w latach 2021-2025.</p>	<p>1) diagnozowanie środowisk rodzinnych; 2) zapobieganie dysfunkcyjności rodzin, powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji, rozwiązywanie już istniejących;</p>	<p>a) diagnoza i monitoring warunków bytowych rodzin żyjących w ubóstwie b) rozpoznawanie i analiza trudności w rodzinach z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, c) pomoc pedagogów szkolnych, d) wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, prawne, e) organizacja spotkań, narad służących doskonaleniu systemu współpracy instytucji i organizacji, f) monitorowanie rodzin z problemami przez pracowników socjalnych, pedagogów, kuratorów, dzielnicowych, g) pomoc opiekunki domowej, usługi specjalistyczne wg zaleceń lekarza, h) pomoc asystenta rodziny, i) realizacja programów w ramach Gm. Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałanie Narkomanii oraz Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie, j) realizowanie programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców i ofiar przemocy, k) współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, spotkania w ramach Partnerstwa Lwóweckiego, l) uczestnictwo dzieci z rodzin z trudnościami wychowawczymi w zajęciach świetlicowych, ł) realizacja programów edukacyjnych, aktywizujących, dla rodziców i dzieci,</p>
	<p>3) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny, poprawa jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami</p>	<p>a) pomoc w formie dożywiania, b) pomoc w formie zasiłków przewidzianych Ustawą o pomocy społecznej, c) pomoc stypendialna, d) pomoc w formie dodatków mieszkaniowych, e) pomoc w formie świadczeń rodzinnych, wychowawczych, f) pomoc z funduszu alimentacyjnego,</p>

	<p>społecznymi;</p>	<p>g) karta dużej rodziny, h) podejmowanie działań aktywizujących dłużników alimentacyjnych, i) przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją społeczną, bezradnością i wykluczeniem społecznym, j) wsparcie wynikające z Ustawy „Za życiem”, k) pomoc rzeczowa w formie żywności, l) zobowiązanie do współpracy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich i społecznych,</p>
	<p>4) integracja rodzin, promowanie współodpowiedzialności i wzajemnej pomocy, więzi międzypokoleniowej</p>	<p>a) wdrażanie programów edukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci, b) bieżąca współpraca ze szkołami, PCPR, policją, kuratorami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, c) inspirowanie społecznej aktywności do działań samopomocowych, d) udział w projektach, kampaniach, e) umożliwienie dostępu do materiałów edukacyjnych z zakresu rodziny, rozwoju dziecka, współczesnych zagrożeń, zachowań pożądanых społecznie, f) organizowanie spotkań, konferencji tematycznych dotyczących, problemów dziecka i rodziny, ochrony przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami, deprawacją i przestępczością, g) zagospodarowanie czasu wolnego dzieci poprzez propagowanie zajęć kulturalnych, sportowych, h) współpraca z lokalnymi mediami w zakresie propagowania i promocji autorskich inicjatyw na rzecz dziecka i rodziny, ochrony praw dziecka i rodziny, i) rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwaniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego młodych ludzi, j) wzmocnienie i wyzwianie zasobów tkwiących w rodzinach, k) realizacja różnorodnych programów przez organizacje obywatelskie, angażujących w działania całej rodziny, l) pośrednictwo we wzajemnym świadczeniu pomocy usługowej, rzeczowej,</p>

Uzasadnienie
do Uchwały nr XXVI/154/2020 Rady Miejskiej w Lwówku
z dnia 30 listopada 2020 roku

Zgodnie z art.176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 821) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Celem głównym programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo - wychowawczych. Program wskazuje zadania do realizacji oraz realizatorów i partnerów działań.

Na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Biorąc powyższe pod uwagę podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Burmistrz Miasta i Gminy
Lwówek

Piotr Długosz